

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

27 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte Nadejda Toma,
Judecători Iurie Diaconu, Liliana Catan, Ion Guzun,
Victor Boico,

a judecat în ședința de judecată, fără citarea părților la proces, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Țurcanu Svetlana, împotriva deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 22 decembrie 2021, în privința inculpatului

Calciu Gheorghe XXXXXX.

	<i>Termenul de examinare,</i>
<i>instanța de fond:</i>	<i>17.10.2014 - 08.05.2019,</i>
<i>instanța de apel:</i>	<i>02.03.2020 - 22.12.2021,</i>
<i>instanța de recurs:</i>	<i>29.04.2022 - 27.06.2022.</i>

Asupra recursului menționat, Colegiul Penal lărgit,

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău din 08 mai 2019, Calciu Gheorghe a fost ***recunoscut vinovat*** de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 361 alin. (1) Cod penal, cu ***liberarea de răspundere penală*** pe motivul expirării termenului de prescripție.

2. Instanța de fond a constatat că în perioada lunii iunie 2012, inculpatul Calciu Gheorghe, urmărind scopul acumulării numărului necesar de semnături pentru inițierea referendumului republican legislativ privind aderarea Republicii Moldova la tratatele de constituire a Comunității Economice Euroasiatice de formare a teritoriului vamal unic și de constituire a Uniunii Vamale, a transcris datele personale ale susținătorilor referendumului din lista de subscripție nr. XXXXXXXX

și a falsificat semnăturile persoanelor indicate în lista de subscripție nr. XXXXXXXX , la rubrica „susținătorul referendumului”.

Ulterior, după completarea integrală a listelor de subscripție nr. XXXXXXXX și XXXXXXXX , Calciu Gheorghii, continuându-și intenția criminală, a aplicat semnătura sa în rubrica „Semnătura persoanei care a colectat semnăturile”, certificând faptul că semnăturile au fost colectate personal, confirmând autenticitatea lor.

Potrivit concluziilor din Raportul de expertiză nr. 897 din 15.03.2013, „înscrisurile manuscrise din lista de subscripție nr. XXXXXXXX au fost executate de Calciu Gheorghii. Semnătura din rubrica „semnătura persoanei care a colectat semnăturile” din lista de subscripție nr. XXXXXXXX au fost executate de către Calciu Gheorghii”.

Conform raportului de expertiză nr. 4098 din 26.07.2013, „semnăturile din colonița „Semnătura susținătorului referendumului” din lista de subscripție nr. XXXXXXXX sunt executate nu de Ciolac Vadim, Burucov Olesea, Ivanov Boris, Andreeva Angela, Andreev Mariana, Fazli Aliona, Stoicev Valentina, Pocitarencu Valerii, Bașun Vladimir, Bașun Natalia, Stoicev Mariana, Pulcev Elisavela, Peev Nicolae, Ciolac Vladimir, Borschi Ala, Creciun Olga, Antohi Victor, Borschi Vasile, Topalo Diana, Acriș Elena, Andreeva Ana, Hadjioglo Vasilisa, Duduie Afanasic, Ianțoș Maria, fiecare în parte, ale căror mostre de semnături și scris au fost prezentate, dar de o terță persoană din fantezie și imitare servilă”. De stabilit dacă semnăturile din colonia „Semnătura susținătorului referendumului” din lista de subscripție nr. XXXXXXXX , sunt executate de către Calciu Gheorghii, nu este posibil.”

Totodată, conform art. 42 alin. (2) Cod electoral, au dreptul de a colecta semnături pentru inițierea referendumului, doar membrii grupului de inițiativă, iar alegerea acestora este prevăzută în art. 152 al aceluiași cod.

De asemenea, în art. 42 alin. (6) Cod electoral, este specificat că la sfârșitul fiecărei foi din listele de subscripție, colectorul face o mențiune, atestând faptul că semnăturile au fost colectate de el personal și că el confirmă autenticitatea semnatarilor, apoi semnează.

Calciu Gheorghe, cunoscând despre aceste prevederi, i-a transmis lui Nicolaeva Tatiana lista de nr. XXXXXXXX și a falsificat semnăturile persoanelor indicate în lista de subscripție nr. XXXXXXXX cu semnăturile persoanelor din s. Găvănoasa, r-nul Cahul.

Instanța a reținut că infracțiunea prevăzută la art. 361 alin. (1) Cod penal face parte din Capitolul XVII, care are ca obiect generic „Infracțiunile contra autorităților publice și a securității de stat”.

Recomandarea Rec(2002)2 Comitetului Miniștrilor a Consiliului Europei, către Statele membre, privind accesul la documentele publice, din 21.02.2002, stipulează că „documentele publice” semnifică: - toate informațiile înregistrate în orice formă, elaborate, primite sau deținute de autoritățile publice și care au legătură cu funcția administrativă, excepție făcând documentele care sunt în curs de pregătire. Termenul de „documente publice” reprezintă în sensul prezentei recomandări, toate informațiile fixate pe orice suport fizic într-o formă recuperabilă (texte scrise, înregistrate pe bandă sonoră sau audiovizuală, fotografiile, email-uri, informații stocate pe suport electronic cum ar fi bazele de date electronice etc.).

Atât documentele produse de o autoritate, cât și documentele ce provin de la terți și care au fost primite de o autoritate publică sunt acoperite de definiție.

În sensul art. 6 al Legii RM privind accesul la informație nr. 182-XIV din 11.05.2000, prin document oficial trebuie de înțeles documentul care: 1) conține informații, care au fost elaborate, selectate, prelucrate, sistematizate și/sau adoptate de organe ori persoane oficiale sau puse la dispoziția lor în condițiile legii de către alți subiecți de drept; 2) atestă faptul având relevanță juridică; 3) circulă în cadrul unui sistem de înregistrare, evidență strictă și control al circulației. Astfel, se evidențiază concluzia că documentul oficial este acel document care emană de la o autoritate publică de orice nivel sau care provine de la un terț, dar primit de o autoritate. Deci, noțiunea „document oficial” se referă nu doar la „documentele eliberate de autoritățile publice”, dar și la „documentele prezentate autorităților publice”.

Or, punerea la dispoziția autorităților publice locale, în cazul în care sunt îndeplinite condițiile legii, conferă acestor documente aptitudinea de a evalua în obiect material (produs) al infracțiunii prevăzute de art. 361 Cod penal, confecționarea, deținerea, vânzarea sau folosirea documentelor oficiale.

Prin deținere, în sensul art. 361 Cod penal, se înțelege intrarea în posesie a documentelor oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligații.

Infracțiunea analizată este formală și se consumă din momentul săvârșirii a tuturor sau cel puțin unei acțiuni indicate în dispoziția alin. (1) art. 361 Cod penal.

Astfel, a fost dovedită vina inculpatului în comiterea faptei incriminate, și anume, în partea deținerii documentelor oficiale false care acordă drepturi.

Însăși inculpatul a invocat că un blank suplimentar cu nr. XXXXXXXX i-a fost transmis lui Nicolaeva Tatiana pe care a rugat-o să adune semnăturile repetat, deși conform art. 42 alin. (2) Cod electoral, au dreptul de a colecta semnături pentru inițierea referendumului, doar membrii grupului de inițiativă, aleși conform art. 152 al aceluiași Cod.

Infracțiunea comisă întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal, și anume deținerea documentelor oficiale false care acordă drepturi, inculpatul confirmând că anume el a transcris personal numele și prenumele în noua blanchetă care i-a fost prezentată - nr. XXXXXXXX , pe care i-a transmis-o lui Nicolaev Tatiana spre colectarea semnăturilor, după care a prezentat-o Primăriei Găvănoasa pentru validarea listei de subscripție, fapt ce denotă că a prezentat-o unei autorități publice locale, iar ulterior a transmis-o cu inscripțiile nevalabile dlui Turcan, deci, a deținut această listă.

Deși inculpatul nu era în drept de a transmite unei persoane terțe colectarea semnăturilor, martorul Nicolaeva Tatiana a relatat că nu-și amintește dacă i-a fost înmânat al 3-a blank de listă - nr. XXXXXXXX , că lista de subscripție XXXXXXXX în limba rusă nu a completat-o și nu cunoaște cine a făcut acest lucru.

Totodată, inculpatul a indicat că următoarea zi sau a 2-a zi, a mers la Primăria Găvănoasa pentru validarea listei de subscripție cu nr. XXXXXXXX , deci, această listă a fost prezentată autorității publice locale.

Prin urmare, blancheta nr. XXXXXXXX reprezintă document oficial fals, deoarece a fost prezentată pentru aplicarea ștampilei Primăriei Găvănoasa, care constituie autoritate publică locală, ce denotă că este document oficial, care conferă drepturi, urmând a fi prezentată Comisiei Electorale Centrale.

În aceste împrejurări, afirmațiile apărării că lista în cauză nu constituie document oficial sunt nefondate, or, a fost prezentată unei autorități publice locale.

La fel, martorul Lupașco Ludmila a comunicat că listele nr. XXXXXXXX și XXXXXXXX au fost autentificate de autoritatea publică locală. Listele de subscripție expres numeric nu au fost prezentate în actul de predare și recepționare ca liste transmise ca fiind valabile, sau respectiv ca fiind nevalabile, iar listele cu nr. XXXXXXXX și XXXXXXXX au fost verificate și s-au constatat acele semne de falsificare, ele regăsindu-se în acele 7754 liste constatate numeric, or, a fost stabilit falsul semnăturilor pe criteriile de falsificare, și anume, două liste cu aceleași nume și prenume, cu aceleași date din actele de identitate, colectate la aceeași dată, cu diferențierea semnăturilor aplicate de susținători.

Totodată, sunt neîntemeiate afirmațiile inculpatului că primele două blanchete au fost semnate între 12-15 iunie 2012, iar în blancheta nr. XXXXXXXX, care a completat-o, semnăturile au fost colectate între 10-12 iulie 2012 și au fost combătute prin declarațiile martorului Lupașco Ludmila, că listele nr. XXXXXXXX și XXXXXXXX au fost colectate la aceeași dată cu diferențierea semnăturilor aplicate de susținători.

Și martorul Țurcan Ivan a confirmat că anume inculpatul a deținut lista nr. XXXXXXXX, pe care ulterior a depistat mențiunea nevalabil, deoarece controla fiecare listă în parte.

Iar, din declarațiile martorului Coropceanu Sergiu rezultă că modalitatea și completarea listelor de subscripție, calitatea acestora ținea de competența fiecărui membru al grupului de inițiativă, în cazul listei nr. XXXXXXXX - inculpatul Calciu Gheorghe.

La fel, au fost respinse și argumentele apărării că inculpatul nu a falsificat listele de subscripție, or, acestuia nici nu i-a fost imputată falsificarea acestora, dar confecționarea, deținerea și folosirea documentelor oficiale false care conferă drepturi.

Or, prin raportul de expertiză nr. 4098 din 26.07.2013 a fost confirmat că „semnăturile din colonița „Semnătura susținătorului referendumului” din lista de subscripție nr. XXXXXXXX sunt executate nu de cet. Ciolac Vadim, Burucov Olesea, Ivanov Boris, Andreeva Angela, Andreev Mariana, Fazlî Aliona, Stoicev Valentina, Pocitarencu Valerii, Bașun Vladimir, Bașun Natalia, Stoicev Mariana, Puleev Elisaveta, Peev Nicolae, Ciolac Vladimir, Borschi Ala, Creciun Olga, Antohi Victor, Borschi Vasile, Topalo Diana. Acriș Elena, Andreeva Ana, Hadjioglo Vasilisa, Dudnic Afanasie, Ianțoș Maria, fiecare în parte, ale căror mostre de semnături și scris au fost prezentate, dar de o terță persoană din fantezie și imitare servilă”.

Deci, este întemeiat doar parțial argumentul apărării că învinuirea este ilegală, inculpatul urmând a fi achitat, or, în rechizitoriu acuzarea a depășit limitele învinuirii aduse prin ordonanța din 27.05.2013, calificând juridic faptă imputată ca infracțiune de confecționare și deținere a documentelor oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligațiuni, prevăzută de art. 361 alin. (1) Cod penal, în timp ce în rechizitoriu a calificat fapta ca fiind confecționare, deținere și folosire a documentelor oficiale false care acordă drepturi, faptă prejudiciabilă incriminată de art. 361 alin. (1) Cod penal, fapt ce denotă că, calificativul folosire a documentelor oficiale false care acordă drepturi, nu i-a fost incriminat inculpatului.

Deși rechizitoriul este actul final de învinuire, învinuirea nu poate depăși limitele consemnate în ordonanța de punere sub învinuire.

Astfel, este neîntemeiată învinuirea înaintată - folosire a documentelor oficiale false care acordă drepturi, prin prisma rechizitoriului, acuzarea nefiind în drept de a depăși limitele învinuirii aduse în baza ordonanței de punere sub învinuire din 27.05.2013.

Totodată, sunt irelevante alegațiile apărării că Codul electoral nu prevede atragerea persoanei la răspundere penală pentru falsificarea semnăturilor, deoarece infracțiunea comisă cade sub incidența prevederilor art. 361 Cod penal, fapt ce denotă calificarea corectă de către acuzare a faptei imputate.

În același timp, acuzarea nu a prezentat careva probe ce ar fi confirma confecționarea de către inculpat a documentului oficial fals, or, prin confecționare, în sensul art. 361 Cod penal, se înțelege crearea sau denaturarea conținutului unor asemenea documente oficiale, ceea ce lipsește la caz.

Astfel, reieșind din probele administrate rezultă că vina inculpatului a fost dovedită parțial, iar acțiunile lui urmează a fi încadrate în baza art. 361 alin. (1) Cod penal, ca deținerea documentelor oficiale false, care acordă drepturi și eliberează de obligații.

Conform art. 361 alin. (1) Cod penal, confecționarea, deținerea, vânzarea sau folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligații, confecționarea sau vânzarea imprimatelor, ștampilelor sau a sigiliilor false ale unor întreprinderi, instituții, organizații, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, se pedepsește cu amendă în mărime de până la 650 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 150 la 200 de ore, sau cu închisoare de până la 2 ani.

Potrivit art. 16 alin. (2) Cod penal, infracțiuni ușoare se consideră faptele pentru care legea penală prevede în calitate de pedeapsă maximă pedeapsa închisorii pe un termen de până la 2 ani inclusiv.

Art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal, prescrie că persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii au expirat 2 ani de la săvârșirea unei infracțiuni ușoare.

Or, infracțiunea prevăzută de art. 361 alin. (1) Cod penal a fost comisă de inculpat în luna iunie 2012, iar din acel moment au trecut aproape șapte ani.

Deoarece, inculpatul a comis o infracțiune ușoară, care prevede pedeapsa de până la 2 ani închisoare, acesta urmează a fi liberat de răspundere penală, pe motivul expirării termenului de tragere a persoanei la răspundere penală.

3. Inculpatul a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie achitat.

Apelantul a indicat că nu recunoaște vina, deoarece nu a comis infracțiunea incriminată, iar instanța de fond nu a examinat cauza multilateral și obiectiv, probele administrate fiind contrare circumstanțelor de fapt, învinuirea fiind bazată pe concluzii greșite.

Instanța de fond nu a stabilit circumstanțele importante pentru examinarea cauzei, iar acuzarea nu demonstrat prin probe, circumstanțele stabilite de instanță. Mai mult, contrar prevederilor art. 99-101 Cod de procedură penală, au fost greșit apreciate declarațiile martorilor, concluziile expertului, probele care se conțin la materialele cauzei.

3.1. A declarat apel și avocatul Gheorghe Ulianovschi, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat.

Apelantul a invocat că din faptă recunoscută ca fiind dovedită, rezultă direct că prima instanță, asemenea procurorului, nu a constatat și nu a indicat că listele de subscripție nr. XXXXXXXX și XXXXXXXX constituie documente oficiale, că aceste liste acordă careva drepturi sau eliberează de careva obligațiuni, care anume drepturi acordă aceste liste sau de care obligațiuni ele eliberează, cine a beneficiat de aceste drepturi sau a fost eliberat de obligațiuni. Însă a calificat faptă ca infracțiune de deținere a documentelor false, care acordă drepturi și eliberează de obligațiuni.

Mai mult, calificarea faptei ca deținere a documentelor false, care acordă drepturi și eliberează de obligațiuni a fost respinsă prin însăși constatarea instanței din fapta descrisă ca dovedită, conform căreia inculpatul Calciu Gheorghe a falsificat semnăturile persoanelor indicate în lista de subscripție nr. XXXXXXXX și XXXXXXXX „urmărind scopul acumulării numărului necesar pentru inițierea referendumului republican...” dar nu cu scopul de a acorda prin falsificarea acestor semnături cuiva careva drepturi sau de a-l elibera pe cineva de careva obligațiuni,

Totodată, la descrierea faptei considerate ca dovedită, instanța de fond nu a constatat faptul că inculpatul a deținut careva documente oficiale, însă a încadrat fapta ca infracțiune de deținere a documentelor false, care acordă drepturi și eliberează de obligațiuni.

La fel, prima instanță a constatat că *în cadrul examinării cauzei, acuzarea nu a prezentat careva probe ce ar confirma confecționarea de către inculpat a documentului fals, or, prin confecționare, în sensul art. 361 Cod penal, se înțelege crearea sau denaturarea conținutului unor asemenea documente oficiale, ceea ce lipsește la caz*, însă a calificat acțiunile lui ca infracțiune de deținere a documentelor false, care acordă drepturi și eliberează de obligațiuni.

Or, fapta pentru săvârșirea căreia inculpatul Gh. Calciu a fost condamnat nu întrunește elementele infracțiunii de deținere a documentelor false, care acordă drepturi sau eliberează de obligațiuni, prevăzută de art. 361 alin. (1) Cod penal.

4. Potrivit deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 22 decembrie 2021, apelurile au fost admise, casată total sentința și pronunțată o nouă hotărâre.

Calciu Gheorghe a fost achitat pe art. 361 alin. (1) Cod penal, pe motiv că ***fapta nu întrunește elementele infracțiunii.***

Instanța de apel a statuat că probele administrate ***nu demonstrează vinovăția*** inculpatului ***în comiterea infracțiunii*** imputate prin rechizitoriu, ca confecționarea, deținerea și folosirea unui document oficial fals care acordă drepturi, or, în acțiunile acestuia ***nu au fost întrunite elementele infracțiunii.***

Numai documentele oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligațiuni constituie obiectul material al componenței de infracțiune prevăzută de art. 361 alin. (1) Cod penal și ca element obligatoriu al acestei componențe de infracțiuni, conform art. 97 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, el trebuie de dovedit în cadrul urmăririi penale și în instanță de judecată.

Prin rechizitoriu, inculpatul a fost învinuit că, în perioada lunii iunie 2012, urmărind scopul acumulării numărului de semnături pentru inițierea referendumului republican legislativ pentru Republicii Moldova la tratatele de constituire a Comunității Economice Asiatice, de formare a teritoriului vamal unic

și de constituire a Uniunii Vamale, a transcris datele personale ale susținătorilor referendumului din lista de subscripție nr. XXXXXXXX și a falsificat semnăturile persoanelor indicate în lista de subscripție nr. XXXXXXXX, la rubrica „susținătorul referendumului”. Ulterior, după completarea integrală a listei de subscripție nr. XXXXXXXX și XXXXXXXX, Calciu Gheorghe, continuându-și intenția criminală, a aplicat semnătura sa în rubrica „semnătura persoanei care a colectat semnăturile”, certificând faptul că semnăturile au fost colectate personal, confirmând autenticitatea lor. Potrivit hotărârii nr. 1383 din 03.08.2012 a Comisiei Electorale Centrale a fost respinsă propunerea de efectuarea a referendumului republican și a fost anulată înregistrarea grupului de inițiativă, deoarece a fost stabilit faptul falsificării datelor personale și a semnăturilor incluse în listele de subscripție.

Însăși fapta descrisă în dispozitivul rechizitoriului **nu întrunește elementele componentei infracțiunii** prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal, din motiv că în acest act procedural nu a fost constatat și indicat că listele de subscripție nr. XXXXXXXX și XXXXXXXX constituie documente oficiale și că aceste liste de subscripție acordă careva drepturi sau eliberează de careva obligațiuni, în special, care anume drepturi acordă aceste liste de subscripție sau de care obligațiuni ele eliberează, cine a beneficiat de aceste drepturi sau a fost eliberat de obligațiuni.

Deci, inculpatul neîntemeiat a fost învinuit **de săvârșirea infracțiunii** prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal, deoarece **listele de subscripție**, în confecționarea, deținerea și folosirea cărora acesta a fost învinuit, după natura lor juridică, **nu constituie documente oficiale** care acordă drepturi sau eliberează obligațiuni.

În acest aspect sunt relevante și prevederile Codului și Instrucțiunea cu privire la modul de întocmire, autentificare, depunere și verificare a listelor de subscripție aprobată prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 385 din 12.12.2006 în vigoare la momentul faptelor incriminate inculpatului.

Or, nici Codul penal, nici Codul contravențional și nici art. 70-71 din Codul electoral nu prevede ca contravenție sau infracțiune confecționarea, deținerea sau folosirea listelor de subscripție false.

Astfel, din probele administrate rezultă că inculpatul nu a confecționat, nu deținut și nu a falsificat un document oficial fals, în situația în care **listele de subscripție nu reprezintă actul oficial** care acordă drepturi și eliberează obligațiuni, nefiind realizată latura obiectivă a infracțiunii imputate acestuia.

Prin urmare, acuzarea nu a prezentat probe concludente și pertinente ce ar confirma că Calciu Gheorghe **a comis fapta prejudiciabilă** de confecționare, deținere și folosire a documentelor oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligații, fapt ce denotă că **în acțiunile lui lipsește latura obiectivă** a infracțiunii prevăzute de art. 361 Cod penal

5. Procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Svetlana Țurcanu, declară recurs ordinar, în care solicită casarea deciziei instanței de apel și menținerea sentinței instanței de fond.

Recurenta invocă faptul că instanța de apel nu s-a expus, nu a cercetat și nu a apreciat la justa valoare probele expuse în sentință, care dovedesc cu certitudine vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate.

Infracțiunea prevăzută de art. 361 Cod penal face parte din Capitolul XVII, care are ca obiect generic - „Infracțiunile contra autorităților publice și a securității de stat”.

Astfel, Recomandarea Rec(2002)2 a Comitetului Miniștrilor a Consiliului Europei, către Statele membre, privind accesul la documentele publice, din 21.02.2002, menționează că prin document public se înțelege: - toate informațiile înregistrate în orice formă, elaborate, primite sau deținute de autoritățile publice și care au legătură cu funcția administrativă, excepție făcând documentele care sunt în curs de pregătire. Termenul de „document public” reprezintă în sensul prezentei Recomandări, toate informațiile fixate pe orice suport fizic într-o formă recuperabilă (texte scrise, înregistrate pe bandă sonoră sau audiovizuală, fotografii, email-uri, informații stocate pe suport electronic cum ar fi bazele de date electronice etc...).

În sensul art. 6 al Legii RM privind accesul la informație nr. 182-XIV din 11.05.2000, prin document oficial trebuie de înțeles documentul care: 1) conține informații, care au fost elaborate, selectate, prelucrate, sistematizate și/sau adoptate de organe ori persoane oficiale sau puse la dispoziția lor în condițiile legii de către alți subiecți de drept; 2) atestă faptul având relevanță juridică; 3) circulă în cadrul unui sistem de înregistrare, evidență strictă și control al circulației. Astfel, se evidențiază concluzia că documentul oficial este acel document care emană de la o autoritate publică de orice nivel sau care provine de la un terț, dar primit de o autoritate. Deci, noțiunea „document oficial” se referă nu doar la „documentele eliberate de autoritățile publice”, dar și la **„documentele prezentate autorităților publice”**.

Așadar potrivit jurisprudenței și doctrinei penale punerea la dispoziția autorității publice locale în cazul în care sunt îndeplinite condițiile legii, conferă acestor documente aptitudinea de a evalua în obiect material (produs) al infracțiunii prevăzute de art. 361 Cod penal, confecționarea, deținerea, vânzarea sau folosirea documentelor oficiale, or, la caz, blancheta cu nr. XXXXXXXX reprezintă document oficial fals, din considerentul că a fost prezentată (*inculpatul invocând că următoarea zi sau a 2-a zi, a mers la Primăria Găvănoasa pentru validarea listei de subscripție nr. XXXXXXXX*) pentru aplicarea ștampilei Primăriei Găvănoasa, care constituie autoritate publică locală, ce denotă că este document oficial, care conferă drepturi, urmând a fi prezentată Comisiei Electorale Centrale.

Instanța de apel greșit și nemotivat a conchis că lista în cauză nu constituie document oficial, or, a fost prezentată unei autorități publice locale, iar din probele administrate, acțiunile incriminate inculpatului și-au găsit confirmare integrală.

Totodată, este inexplicabil faptul că instanța de apel nu a dat o apreciere probelor cercetate în ședința de judecată.

Or, instanța de apel urma să evalueze probele acușării, apreciindu-le direct, în coroborare cu alte probe furnizate, fără a se limita la enumerarea acestora, unele probe nefiind supuse unei aprecieri minuțioase, ce denotă că a încălcat principiul nemijlocirii, astfel încât nu a perceput direct faptele și împrejurările relatate de părți, nu le-a supus unei aprecieri corecte, ce constituie o gravă eroare de fapt ce constă în contradicțiile evidente între soluția adoptată și probele administrate, denaturându-se evident aceste probe.

Astfel, instanța de apel a dat prioritate nefondată probelor apărării în detrimentul probelor acuzării care demască acțiunile ilegale ale inculpatului și stabilesc adevărul.

Deci, instanța de apel nu a ținut cont și nu apreciat totalitatea probelor ce dovedesc vinovăția inculpatului și cu toate că acesta nu a recunoscut vina, culpabilitatea lui în săvârșirea infracțiunii incriminate a fost dovedită prin probele administrate, cercetate de instanța de fond și verificate suplimentar în instanța de apel, în mod greșit și superficial, fără a fi evidențiate acele derogări evidente.

În drept, recursul este întemeiat pe art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

6. Judecând recursul ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și argumentelor invocate, Colegiul Penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 2), 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv în temeiul inclusiv în temeiul când instanța nu a fost compusă potrivit legii ori au fost încălcate prevederile art. 31, hotărârea atacată nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, acesta fiind expus neclar.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Sub acest aspect, Colegiul Penal lărgit atestă că instanțele de fond și de apel au comis următoarele erori de drept.

În primul rând, potrivit art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală, sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată. Conform art. 1 alin. (1), art. 7 alin. (1) – (8) Cod de procedură penală, procesul penal reprezintă activitatea organelor de urmărire penală și a instanțelor judecătorești desfășurată **în conformitate** cu prevederile prezentului cod, **exceptând doar situațiile când prioritate au reglementările internaționale sau când unele prevederi legale sunt declarate neconstituționale**. Potrivit art. 60 alin. (1) Cod penal, persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua **săvârșirii infracțiunii** a expirat termenul de prescripție. Conform art. 8 alin. (1) Cod de procedură penală, persoana acuzată de săvârșirea unei infracțiuni este prezumată nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu-i **va fi dovedită și constatată printr-o hotărâre judecătorească de condamnare definitivă**. Potrivit art. 275 pct. 4) Cod de procedură penală, urmărirea penală nu poate fi pornită, iar dacă a fost pornită, nu poate fi efectuată, și va fi încetată în cazurile în care a intervenit termenul de prescripție. Conform art. 285 alin. (2) și (7) Cod de procedură penală, încetarea urmăririi penale are loc în cazurile de nereabilitare a persoanei, prevăzute la art. 275 pct. 4)–9) din prezentul cod. Încetarea urmăririi penale și liberarea persoanei de răspundere penală **nu pot avea loc contrar voinței acesteia. În acest caz, urmărirea penală continuă**. Potrivit art. 350 alin. (1) Cod de procedură penală, dacă **în ședința preliminară** s-au constatat temeiurile prevăzute în art. 332, instanța, prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă. Conform art. 332 alin. (1) și (5) Cod de procedură penală, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute în art. 285 alin. (2), instanța, prin sentință motivată, încetează procesul

penal în cauza respectivă. În cazul prevăzut la art. 275 pct. 4), încetarea procesului penal **nu se admite fără acordul inculpatului. În acest caz, procedura continuă în mod obișnuit.** Potrivit art. 384 alin. (1), (3) și (4) Cod de procedură penală, instanța hotărăște asupra învinuirii înaintate inculpatului prin adoptarea sentinței **de condamnare**, de achitare sau de încetare a procesului penal. Potrivit art. 389 alin. (1), (4) pct. 3), (6) Cod de procedură penală, **sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată** prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată. **Sentința de condamnare se adoptă cu liberarea de pedeapsă în cazul expirării termenului de prescripție.** La adoptarea sentinței **de condamnare cu liberarea de pedeapsă**, instanța argumentează în baza căror temeuri, prevăzute de Codul penal, adoptă sentința dată. Conform art. 391 alin. (1) Cod de procedură penală, sentința de încetare a procesului penal se adoptă dacă... Conform art. 394 alin. (1) pct. 1), 2), 5) Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă **descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită**, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii, probele pe care se întemeiază concluziile instanței de judecată și motivele pentru care instanța a respins alte probe, încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului. În corespundere cu art. 395 alin. (1) pct. 2) și 3) Cod de procedură penală, în dispozitivul sentinței de condamnare trebuie să fie arătate **constatarea că inculpatul este vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de legea penală**, categoria și mărimea pedepsei aplicate inculpatului. În caz dacă instanța îl găsește pe inculpat vinovat, **dar îl liberează de pedeapsă** pe baza prevederilor respective ale [Codului penal](#), ea este datoare să menționeze aceasta în dispozitivul sentinței. Conform art. 396 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, dispozitivul sentinței de încetare a procesului penal trebuie să cuprindă dispoziția de încetare a procesului penal și motivul pe care se întemeiază încetarea procesului.

Conform jurisprudenței naționale, sentința trebuie să corespundă atât după formă, cât și după conținut cerințelor art. 384-397 Cod de procedură penală. Sentința se expune în mod consecvent, astfel ca noua situație să decurgă din cea anterioară și să aibă legătură logică cu ea, excluzându-se folosirea formulărilor inexacte. Sentința de condamnare trebuie să se bazeze pe probe exacte, când toate versiunile au fost verificate, iar divergențele apărute au fost înlăturate și apreciate în modul corespunzător (*Hotărârea Plenului CSJ nr. 22 din 12.12.2005 privind sentința judecătorească, pct. 3., 5.*).

În pofida acestor prescripții legale, potrivit descriptivului și dispozitivului sentinței (*pct. 1., 2. din decizie*), instanța de fond nu a respectat procedura de aplicare a prescripției tragerii la răspundere penală a persoanei inculpate, enunțată supra - **în cazul expirării termenului de prescripție, se adoptă sentința de condamnare cu liberarea de pedeapsă** (*art. 389 alin. (4) pct. 3) CPP*).

Astfel, în descriptiv a concluzionat sumar și în lipsa unei argumentări fondate pe prescripțiile legii procesual penale că: „Deoarece, inculpatul a comis o infracțiune ușoară, care prevede pedeapsa de până la 2 ani închisoare, acesta **urmează a fi liberat de răspundere penală**, pe motivul expirării termenului de tragere a persoanei la răspundere penală”, iar în dispozitiv a decis neclar și divergent, că inculpatul inițial este **recunoscut vinovat** de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 361 alin. (1) Cod penal, dar ulterior este **liberat de răspundere penală** pe motivul expirării termenului de prescripție.

Ori, este absolut neclar ce fel de sentință a pronunțat - de încetare a procesului penal pe motive de reabilitare, nereabilitare, sau o sentință de condamnare, în descriptivul și dispozitivul hotărârii adoptate fiind prezente elementele ambilor categorii de asemenea hotărâri judiciare, care prin esența lor se exclud reciproc.

Totodată, consecutivitatea prescripțiilor din art. 1 alin. (1), 7 alin. (1) – (8), 275 pct. 4), 285 alin. (2) și (7), 350 alin. (1), 332 alin. (1) și (5), 384 alin. (1), (3) și (4), 389 alin. (1) și (4) pct. 3), 394 alin. (1) pct. 1), 2) și 5), 395 alin. (1) pct. 2) și 3) Cod de procedură penală, atestă clar și concludent că încetarea procesului penal în cazul intervenirii prescripției poate fi dispusă de instanța de fond doar la faza ședinței preliminare, când inculpatul consimte (*art. 350 alin. (1), 332 alin. (1) CPP*).

Ulterior însă, dat fiind că **procedura continuă în mod obișnuit** (*art. 332 alin. (5) CPP*), instanța de fond hotărăște asupra învinuirii înaintate inculpatului și aplicarea prescripției doar prin adoptarea **sentinței de condamnare**, când vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată, iar în dispozitiv - **cu constatarea că inculpatul este vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de legea penală și cu liberarea de pedeapsă** (*art. 384, 389 alin. (1) și (4) pct. 3), 394, 395 CPP*). În același timp, art. 391 Cod de procedură penală (*Sentința de încetare a procesului penal*), **nu prevede** că, după ce procedura continuă în mod obișnuit și instanța hotărăște asupra învinuirii înaintate inculpatului, ea va adopta **o sentință de încetare** a procesului penal **în cazul prescripției**, cât, de altfel, și aplicării actului amnistiei.

Ori, aceste două cazuri de nereabilitare a persoanei, spre deosebire de celelalte situații similare, regăsite în art. 391 Cod de procedură penală, sunt soluționate, după faza ședinței preliminare (*art. 332 al. (5), 384 CPP*), doar în cadrul adoptării unei **sentințe de condamnare**, în virtutea esenței sale procedurale și a specificului de a hotărî asupra învinuirii formulate inculpatului **în condițiile prescrise la art. 389, 394 alin. (1) și (2) și 395 Cod de procedură penală**, spre deosebire de cele prevăzute în art. 394 alin. (4) și 396 Cod de procedură penală, adică cele proprii unei sentințe de încetare.

Mai mult, prevederile de drept enunțate nu sunt declarate neconstituționale și nici nu contravin reglementărilor internaționale, pentru a fi exceptate și omise, deci urmează a fi aplicate întocmai (*art. 1 al. (1), art. 7 al. (1) – (8) CPP*).

Astfel, prima instanță nu a judecat fondul cauzei în conformitate cu rigorile prevăzute de lege și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazicând dispozitivul hotărârii, acesta fiind expus neclar.

În al doilea rând, conform art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală. Potrivit art. 419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță. Conform art. 101 alin. (1) și (4) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor. Instanța de judecată este obligată să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate. În corespundere cu art. 465⁴ alin. (2) Cod de procedură penală, decizia pronunțată în interesul legii este obligatorie din

ziua pronunțării și nu are efect asupra cauzelor deja soluționate printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă. Potrivit art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, judecarea cauzei se efectuează în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu. În conformitate cu art. 394 alin. (3) pct. 1), 2) Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de achitare trebuie să cuprindă indicarea învinuirii pe baza căreia cauza în privința învinuitului a fost trimisă în judecată, descrierea circumstanțelor cauzei constatate de instanța de judecată și enunțarea temeiurilor pentru achitarea inculpatului, cu indicarea motivelor pentru care instanța respinge probele aduse în sprijinul acuzării. Nu se admite introducerea în sentința de achitare a unor formulări ce ar pune la îndoială nevinovăția celui achitat. Conform art. 6 par. 1, 2 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și art. 19 alin. (1), 25 alin. (4) Cod de procedură penală, orice persoană are dreptul la examinarea și soluționarea cauzei sale de către o instanță legal constituită, care va acționa în conformitate cu prezentul cod. Nimeni nu poate fi lipsit de dreptul de a-i fi judecată cauza de acea instanță și de acel judecător în competența cărora ea este dată prin lege. Potrivit art. 30 alin. (5), 31 alin. (1), (3) Cod de procedură penală, recursul împotriva hotărârilor judecătorești în cauzele penale pentru care nu este prevăzută calea de atac apelul se judecă în complet format din 3 judecători, care trebuie să rămână același în tot cursul judecării cauzei. În cazul în care cauza se judecă de un complet format din 3 judecători și unul din aceștia nu poate participa în continuare la judecarea cauzei din motiv de boală îndelungată, deces sau din motivul eliberării din funcție în condițiile legii, acest judecător este înlocuit de un alt judecător și cauza se judecă în continuare. În corespundere cu art. 6¹ alin. (1¹) și (2) din Legea privind organizarea judecătorească, schimbarea membrilor completului se face în cazuri excepționale, în baza unei încheieri motivate a președintelui Curții de Apel și potrivit criteriilor obiective stabilite de regulamentul elaborat de Consiliul Superior al Magistraturii. Cauzele repartizate unui complet de judecată nu pot fi trecute altui complet decât în condițiile prevăzute de lege. Potrivit pct. 14 din Regulamentul privind modul de constituire a completelor de judecată și schimbarea membrilor acestora, schimbarea membrilor completului de judecată se impune în cazurile în care există unul din următoarele temeiuri: boală îndelungată, deces, eliberare din funcție, abținere, recuzare, detașare, transferare, promovare, suspendare din funcție, incompatibilități. Conform art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus la admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Potrivit jurisprudenței naționale, chestiunile de fapt asupra cărora trebuie să se pronunțe instanța de apel sunt dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă normele de drept procesual și penal au fost corect aplicate (*Hotărârea Plenului CSJ a RM din 12.12.2005, nr.22 Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel*).

Însă, instanța de apel, nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate, deoarece, conform descriptivului și dispozitivului deciziei atacate (*pct. 4. din decizie*):

a) nu a judecat cauza în limitele învinuirii formulate inculpatului prin rechizitoriu, pronunțându-se doar asupra unei părți din aceasta, adică că: „...în perioada lunii iunie 2012, urmărind scopul acumulării numărului de semnături pentru inițierea referendumului republican legislativ pentru Republicii Moldova la tratatele de constituire a

Comunității Economice Asiatice, de formare a teritoriului vamal unic și de constituire a Uniunii Vamale, a transcris datele personale ale susținătorilor referendumului din lista de subscripție nr. XXXXXXXX și a falsificat semnăturile persoanelor indicate în lista de subscripție nr. XXXXXXXX, la rubrica „susținătorul referendumului”. Ulterior, după completarea integrală a listei de subscripție nr. XXXXXXXX și XXXXXXXX, Calciu Gheorghe, continuându-și intenția criminală, a aplicat semnătura sa în rubrica „semnătura persoanei care a colectat semnăturile, certificând faptul că semnăturile au fost colectate personal, confirmând autenticitatea lor...”.

Mai mult, a constatat în descriptiv diverse motive de achitare, care se contrazic reciproc și generează consecințe juridice diferite, cum ar fi că: „...probele administrate **nu demonstrează vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii** imputate prin rechizitoriu, ca confecționarea, deținerea și folosirea unui document oficial fals care acordă drepturi, or, în acțiunile acestuia **nu au fost întrunite elementele infracțiunii...**, fapta descrisă în dispozitivul rechizitoriului **nu întrunește elementele componentei infracțiunii** prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal, din motiv că în acest act procedural nu a fost constatat și indicat că listele de subscripție nr. XXXXXXXX și XXXXXXXX **constituie documente oficiale...**, inculpatul neîntemeiat a fost învinuit **de săvârșirea infracțiunii** prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal, deoarece **listele de subscripție**, în confecționarea, deținerea și folosirea cărora acesta a fost învinuit, după natura lor juridică, **nu constituie documente oficiale** care acordă drepturi sau eliberează obligațiuni..., din probele administrate rezultă că inculpatul nu a confecționat, nu deținut și nu a falsificat un document oficial fals, în situația în care **listele de subscripție nu reprezintă actul oficial** care acordă drepturi și eliberează obligațiuni..., acuzarea nu a prezentat probe concludente și pertinente ce ar confirma că Calciu Gheorghe **a comis fapta prejudiciabilă** de confecționare, deținere și folosire a documentelor oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligații, fapt ce denotă că **în acțiunile lui lipsește latura obiectivă a infracțiunii** prevăzute de art. 361 Cod penal...”.

Totodată, în dispozitiv a dispus divergent că inculpatul se achită pe art. 361 alin. (1) Cod penal din motiv că: „**fapta nu întrunește elementele infracțiunii**”;

b) constatarea din descriptiv că **listele de subscripție nu constituie documente oficiale** contravin jurisprudenței naționale și deciziei Curții Supreme de Justiție nr. 4-1ril-2/2014 din 20.03.014, pronunțată asupra recursului în interesul legii cu privire la determinarea modului unitar de interpretare și aplicare a prevederilor art. 361 alin. (1) Cod penal, conform căreia: „...„documentele publice” semnifică: - toate informațiile înregistrate în orice formă, elaborate, primite sau deținute de autoritățile publice și care au legătură cu funcția administrativă, excepție făcând documentele care sunt în curs de pregătire. Termenul de „documente publice” reprezintă în sensul prezentei recomandări, toate informațiile fixate pe orice suport fizic într-o formă recuperabilă (texte scrise, înregistrate pe bandă sonoră sau audiovizuală, fotografii, email-uri, informații stocate pe suport electronic cum ar fi bazele de date electronice etc.). Atât documentele produse de o autoritate, cât și documentele ce provin de la terți și care au fost primite de o autoritate publică sunt acoperite de definiție. 6 În sensul art. 6 al Legii RM privind accesul la informație nr. 182-XIV din 11.05.2000, prin document oficial trebuie de înțeles documentul care: 1) conține informații, care au fost elaborate, selectate, prelucrate, sistematizate și/sau adoptate de organe ori persoane oficiale sau puse la dispoziția lor în condițiile legii de către alți subiecți de drept; 2) atestă faptul având relevanță juridică; 3) circulă în cadrul unui sistem de înregistrare, evidență strictă și control al circulației. Astfel, se evidențiază concluzia că documentul oficial este acel document care emană de la o autoritate publică de orice nivel sau care provine de la un terț, dar primit de o autoritate. Deci, noțiunea „document oficial” se referă nu doar la „documentele eliberate de autoritățile publice”, dar și la „documentele prezentate autorităților publice”. În această ordine de idei, luând în considerare conținutul art. 6 al Legii RM privind accesul la informație, documentul oficial poate să apară și sub forma documentului privat, pus la dispoziția organelor sau persoanelor oficiale în condițiile legii de către alți subiecți de drept. În dependență de autorul documentului privat, ele pot fi

documente private întocmite de persoane fizice sau documente private întocmite de persoane juridice de drept privat. Trebuie de menționat că, în primul rând, documentele care emană de la particulari se consideră documente oficiale atunci când asemenea documente sunt supuse procedurii publice de autentificare a documentelor create. Tocmai această procedură conferă documentului un caracter oficial, adică un caracter de drept public. În al doilea rând, documentele care emană de la particulari se consideră documente oficiale atunci când asemenea documente sunt primite oficial de persoana juridică de drept public, după care se află la dispoziția acestei persoane în legătură cu soluționarea problemei reprezentând obiectul de referință al documentelor primite. Deci, documentelor private li se recunoaște posibilitatea de a deveni documente oficiale. Momentul convertirii documentelor private în documente oficiale este desemnat prin punerea acestuia la dispoziția organelor sau a persoanelor oficiale în condițiile legii. În concluzie - momentul înregistrării documentului privat de către organul sau persoana oficială este momentul convertirii documentului privat în document oficial. Așadar, punerea la dispoziția organelor sau persoanelor oficiale a documentelor private în cazul în care sunt îndeplinite condițiile legii, conferă acestor documente aptitudinea de a evalua în obiect material (produs) al infracțiunilor prevăzute de art. 332 Cod penal, falsul în acte publice și art. 361 Cod penal, confecționarea, deținerea, vânzarea sau folosirea documentelor oficiale...”

Ori, listele de subscripție întocmite în cadrul procedurilor electorale oficiale și depuse la autoritatea electorală publică, sunt, evident, documente oficiale;

c) nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv în raport cu toate circumstanțele în fapt și drept indicate în rechizitoriu, neindicând motivele pentru care a respins probele acuzării.

Ori, aprecierea completă și justă a probelor trebuie să se întemeieze pe o analiză minuțioasă a materialului probator și apoi pe o sinteză a evaluărilor făcute. Analiza probelor presupune examinarea fiecărui element probatoriu în parte, pentru a se înlătura tot ce nu are legătură cu cauza, tot ce este vag și nesigur. În cadrul operației de sinteză, probele sunt examinate în ansamblul lor, confirmându-se unele pe altele și ducând la o concluzie univocă, ce trebuie să fie reflectată în soluția dată cauzei, care urmează a fi motivată astfel încât raționamentele ce au stat la baza aprecierii probelor să poată fi supuse controlului judiciar;

d) potrivit fișei de repartizare a dosarului și proceselor-verbale ale ședințelor de judecată, dosarul a fost repartizat și a început examinarea cauzei completului format din judecătorii S. Teleucă, S. Gîrbu și S. Furdui, apoi a a continuat completul - S. Teleucă, S. Gîrbu și A. Spoială, ulterior completul - S. Teleucă, S. Gîrbu, D. Băbălău, dar a pronunțat decizia contestată completul - O. Robu, I. Mînăscuță și M. Jugarari (Vol. IV, f.d. 193, 215, 219, 221, Vol. V, f.d. 9, 40).

Totodată, în materialele cauzei lipsesc încheierile președintelui instanței motivate pe criteriile prescrise în art. 31 alin. (3) Cod de procedură penală și pct. 14 din Regulamentul privind modul de constituire a completelor de judecată și schimbarea membrilor acestora, despre schimbarea judecătorului S. Furdui, A. Spoială, S. Teleucă, S. Gîrbu și D. Băbălău.

Ori, potrivit art. 251 alin. (2) și (3) Cod de procedură penală, încălcarea prevederilor legale referitoare la compunerea instanței atrage nulitatea actului procedural. Nulitatea respectivă nu se înlătură în nici un mod, poate fi invocată în orice etapă a procesului și se ia în considerare de instanță, inclusiv din oficiu. Deci, încălcările nominalizate a normelor procesuale-penale au lezat dreptul inculpatului la un proces echitabil, garantat de art. 6 CEDO.

Împrejurările expuse atestă în mod lucid că instanțele de fond și de apel nu au judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece au adoptat hotărâri care nu cuprind motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazicând dispozitivul hotărârii, acesta fiind expus neclar, că instanța de apel nu a fost compusă potrivit legii fiind încălcate prevederile art. 31 Cod de procedură penală, și că recursul ordinar este întemeiat.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs casează total hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanțele de fond și de apel, constituie erori de drept prevăzute în art. 427 alin. (1) pct. 2) și 6) Cod de procedură penală și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursului ordinar declarat, casării totale a deciziei contestate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de împrejurările expuse, să înlăture erorile menționate, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, și să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

7. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul Penal lărgit,

d e c i d e:

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Țurcanu Svetlana, casează total decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 22 decembrie 2021, în privința inculpatului Calciu Gheorghe XX, și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, fiind pronunțată integral la 05 august 2022.

Președinte

Nadejda Toma

Judecători

Iurie Diaconu

Liliana Catan

Ion Guzun

Victor Boico